

Schoolondersteuningsprofiel 2016-2017

Gymnasium Bernrode

Samenwerkingsverband Voortgezet onderwijs 30 06 Brabant noordoost

Gymnasium Bernrode

Vervangend directeur: **Veronique Rose**
Zorgcoördinator(en): **Suze Jansen**
Bezoekadres: **Abdijstraat 36**
5473 AG Heeswijk-Dinther
Tel.: **0413 - 291342**
E-mail: **administratie@bernrode.nl**

1 Inhoud

2	Inleiding – Wat is een schoolondersteuningsprofiel?	4
3	De school en de ondersteuningsstructuur	5
	<i>Visie van de school op onderwijs en ondersteuning.....</i>	<i>5</i>
	<i>Onderwijsaanbod .....</i>	<i>5</i>
	<i>De ondersteuningsstructuur.....</i>	<i>5</i>
3.1.1	Organisatie van de ondersteuning	6
	Basisondersteuning: Algemeen	6
	Basisondersteuning: Specifiek	7
3.1.2	Het zorgadviesteam (ZAT)	7
3.1.3	Samenwerking met ouders en leerling	8
3.1.4	Beschikbare protocollen in het kader van ondersteuning	8
4	Inhoud van de ondersteuning	8
	<i>Basisondersteuning .....</i>	<i>8</i>
4.1.1	Thema's in de basisondersteuning	9
4.1.2	Toelichting op activiteiten in de basisondersteuning	13
4.1.3	Ontwikkelaambities van de school op het gebied van de basisondersteuning	13
	<i>Extra ondersteuning .....</i>	<i>13</i>
4.1.4	Extra ondersteuning in de school	13
4.1.5	Samenwerking in het kader van interne extra ondersteuning	13
4.1.6	Ontwikkelaambities van de school op het gebied van interne extra ondersteuning	14
4.1.7	Als de school (tijdelijk) onvoldoende ondersteuning kan bieden	14

2 Inleiding – Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

“Het schoolondersteuningsprofiel is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Deze voorzieningen kunnen eventueel in samenwerking met ketenpartners worden geboden. De basisondersteuning die binnen het samenwerkingsverband op iedere school wordt geboden wordt eveneens in de beschrijving opgenomen.” (Referentiekader Passend Onderwijs)

Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) is een stichting waar alle scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten Oss, Uden, Veghel en Bernheze aan verbonden zijn. Een samenwerkingsverband is wettelijk verplicht om afspraken te maken over hoe passend onderwijs gerealiseerd wordt voor álle leerlingen in de regio. Meer informatie over het samenwerkingsverband en de afspraken die gemaakt zijn is te vinden in het ondersteuningsplan. Dit is te downloaden van de website (www.samenwerkingsverband3006.nl).

In dit schoolondersteuningsprofiel worden achtereenvolgens de volgende onderwerpen beschreven:

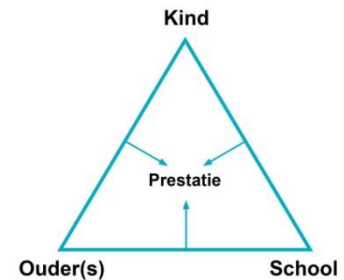
- Een korte beschrijving van de school en haar ondersteuningsstructuur;
- De regionale afspraken over de basisondersteuning en de wijze waarop deze school daar uitvoering aan geeft;
- Werkwijze in het geval de leerling extra ondersteuning nodig heeft.

3 De school en de ondersteuningsstructuur

In dit hoofdstuk is een beknopte beschrijving te vinden van de school. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar de schoolgids, het schoolplan en de website (www.bernrode.nl).

Visie van de school op onderwijs en ondersteuning

In principe heeft elke leerling die op Bernrode wordt aangenomen de kwaliteiten om een gymnasiumdiploma te halen. Natuurlijk kunnen zich hierbij problemen voordoen. We zijn een kleine school met korte lijnen en een heldere structuur. Ouders en leerlingen weten daarom de school te vinden. Daar zijn we trots op en we vinden dat leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, vaak met bijzondere capaciteiten, op onze school thuishoren. Hierbij vinden we het belangrijk dat deze leerlingen zich zo veel en zo snel mogelijk redden binnen het normale schoolsysteem. Uitgangspunt is dan ook dat we proberen de leerlingen in staat te stellen het normale lesprogramma te volgen. In de ondersteuning van onze leerlingen willen we graag optimaal samenwerken met de ouders. Alleen dan kan een kind het beste uit zichzelf halen.

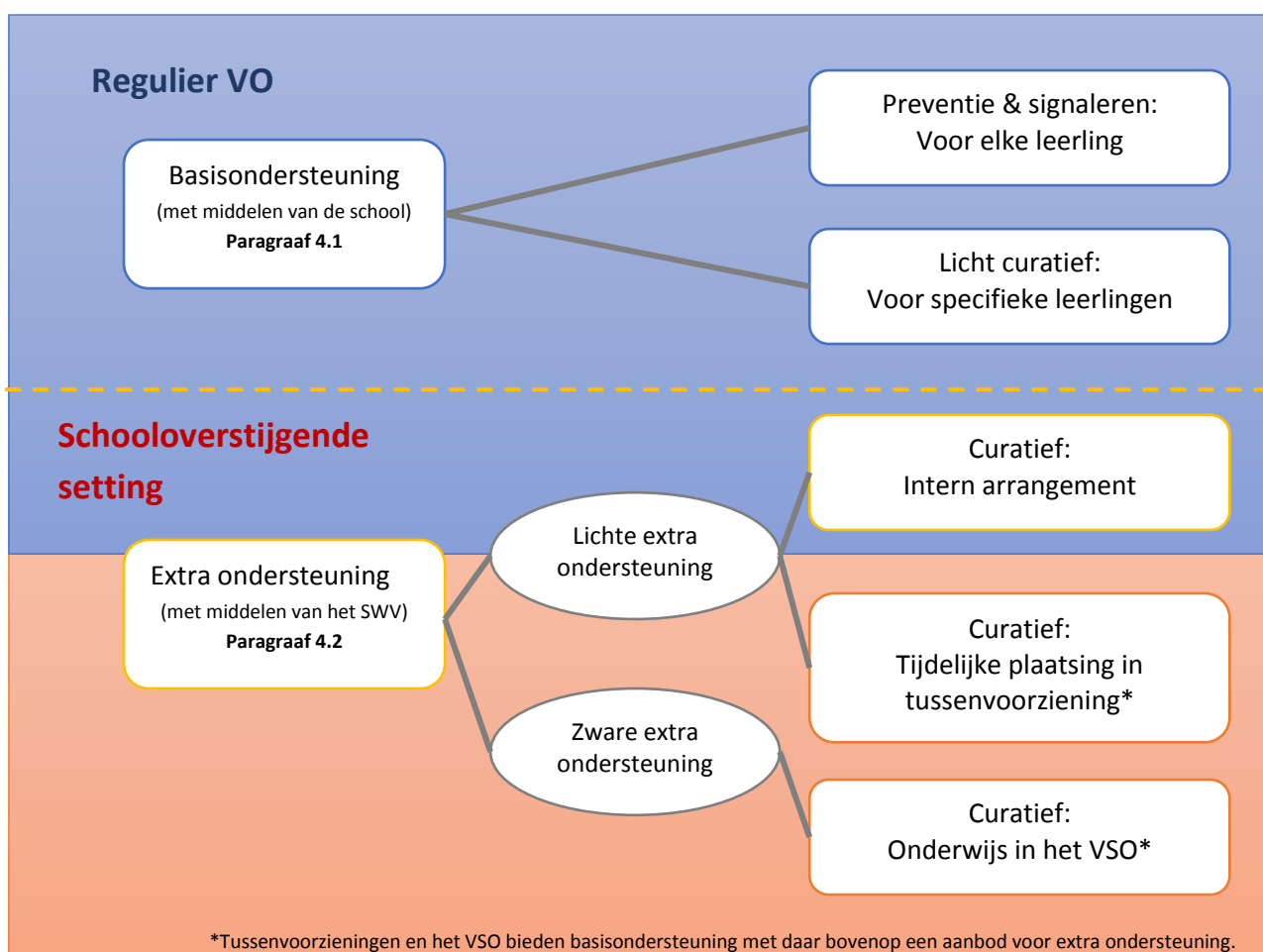

Onderwijsaanbod

Gymnasium Bernrode is een zelfstandig gymnasium. Dat betekent dat we uitsluitend een gymnasiumopleiding bieden en alle leerlingen dezelfde opleiding volgen. Met circa 670 leerlingen is Bernrode een redelijk klein en overzichtelijk gymnasium. Dat heeft voordelen. Meteen vanaf klas 1 zitten leerlingen in de klas met gelijkgestemden en tot en met klas 3 blijven ze in principe bij elkaar in dezelfde klas. Leerlingen en docenten kennen elkaar en hebben een intensief contact. Tegelijk met ons uitdagende onderwijsprogramma en alle extra activiteiten is dat een basisvoorwaarde voor een succesvolle schoolloopbaan en veel toekomstmogelijkheden.

De ondersteuningsstructuur

In onderstaande afbeelding staat schematisch weergegeven hoe de ondersteuningsstructuur er op het niveau van het samenwerkingsverband uitziet. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het ondersteuningsplan van dit samenwerkingsverband (te downloaden van www.samenwerkingsverband3006.nl).

In hoofdstuk 4 staat beschreven hoe de school de afspraken op het niveau van het samenwerkingsverband vorm geeft. Hieronder staat de ondersteuningsstructuur van de school beschreven.

3.1.1 Organisatie van de ondersteuning

Niet altijd verloopt een schoolcarrière moeiteloos of vlekkeloos. Niet alle leerlingen kunnen zomaar uit de voeten met een vak, met proefwerken, met huiswerk, etc. Soms spelen er ook specifieke problemen mee. Onze leerlingondersteuning stelt zich ten doel leerlingen, ook als er problemen zijn, zoveel mogelijk te helpen een reguliere schoolcarrière te volgen en ervoor te zorgen dat ze hun eindexamen halen. De basiszorg op Bernrode is onderverdeeld in algemene en specifieke ondersteuning.

Basisondersteuning: Algemeen

De algemene basisondersteuning wordt standaard aan alle leerlingen op Bernrode geboden en is verwerkt in het gehele school- en klassenklimaat. Deze ondersteuning is structureel beschikbaar en ondersteunt de continuïteit in de schoolloopbaan van de leerling. Een goede sfeer en veiligheid in de klas staan hierin voorop. In deze vorm van ondersteuning zijn docenten en de mentor sleutelpersonen. Docenten zijn hierin signalerend en delen hun observaties met de mentor. De

mentor onderhoudt de contacten met mentorleerlingen, ouders en docenten, om zo eventuele problemen duidelijk te krijgen. Waar nodig ondersteunt de mentor bij lichte sociaal emotionele problematiek en didactische problematiek. De mentor is verantwoordelijk voor tijdig doorverwijzen naar een andere ondersteuningscategorie. Binnen de basisondersteuning ziet de verzuimcoördinator toe op verzuim. Bij een te grote afwezigheid verwijst de verzuimcoördinator door naar het verzuimspreekuur van de leerplichtambtenaar.

Basisondersteuning: Specifiek

Specifieke basisondersteuning wordt geboden aan leerlingen die een lichte ondersteuningsbehoefte hebben. Docenten houden in de dagelijkse lessituatie rekening met leerlingen waarvan een diagnose of ondersteuningsbehoefte bekend is. Ze zijn in staat hiermee in het klassenmanagement rekening te houden en zo nodig enige remediërende hulp te verlenen in de klassensituatie. Leerlingen kunnen indien nodig een beroep doen op extra faciliteiten (zie bijlage 1).

Bijzonderheden van leerlingen worden genoteerd in het leerlingvolgsysteem van Magister. Zo is ieder personeelslid al voor het begin van het schooljaar op de hoogte van de specifieke ondersteuningsbehoefte per leerling. Bovendien maken we gebruik van algemene richtlijnen die we op Bernrode gemaakt hebben voor het geven van onderwijs aan leerlingen met autisme, AD(H)D, ODD of dyslexie.

Mentor en corrector onderbouw/bovenbouw

Alle leerlingen hebben een eigen mentor. Hij of zij is de vertrouwenspersoon van de leerlingen en begeleidt de klas als groep. Daarvoor is in klas 1 t/m klas 4 onder meer een ingeroosterd mentoruur beschikbaar. De mentor volgt de prestaties van de leerlingen en onderhoudt daarover contact met de ouders, voor wie hij/zij ook het eerste aanspreekpunt is. De correctoren vormen het tweede aanspreekpunt voor leerling en ouders.

Decanaat

De decaan is het aanspreekpunt voor de activiteiten in het kader van de Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding (LOB). In klas 3 en 4 zijn de werkzaamheden van de decaan gericht op de profielkeuze en in klas 5 en klas 6 op de studiekeuze.

Het ondersteuningsteam

Sommige leerlingen hebben een meer op hen toegesneden begeleiding nodig dan de mentor kan bieden. Het ondersteuningsteam bestaat uit een aantal leerlingondersteun(st)ers en de ondersteuningscoördinator. Samen met mensen van het expertise centrum van het samenwerkingsverband worden verschillende activiteiten binnen de school ontplooid zoals trainingen, klassenvoorlichtingen, projecten, coachen van leerlingen en docenten en individuele begeleiding. Vanuit het ondersteuningsteam wordt tevens het zorg advies team georganiseerd (zie 3.1.2).

3.1.2 Het zorgadviesteam (ZAT)

Indien de problemen van de leerling de taak of capaciteiten van de mentor te boven gaan, kan de leerling door de mentor en/of leerjaarcoördinator worden aangemeld bij het Zorg Advies Team (ZAT). Het ZAT bestaat uit de ondersteuningscoördinator, leerlingondersteun(st)ers en de contactpersoon van het basisteam Jeugd en Gezin. Op uitnodiging sluiten hierbij ook een jeugdagent, leerplichtambtenaar, schoolarts of verpleegkundige aan. Een aanmelding voor het ZAT gaat, indien de leerling jonger is dan 16 jaar, altijd in overleg met de ouders.

Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die wenselijk is voor de leerling. Dat kan ondersteuning zijn die uitgevoerd wordt binnen één van de eerder besproken vormen van basisondersteuning. Er wordt dan terug verwezen naar de mentor en indien nodig kan hierbij coaching plaatsvinden. Anderzijds, als een meer gespecialiseerde ondersteuning nodig is, kan ondersteuning geboden worden door het ondersteuningsteam. Voor deze vorm van begeleiding

geldt een maximum van 5 of 10 gesprekken. Na een periode van 5 gesprekken evalueren we de voortgang in het ZAT. Ook kan het een verwijzing naar externe zorg zijn. De school werkt namelijk nauw samen met de GGD-verpleegkundige, de schoolmaatschappelijk werkster en zo nodig ook de leerplichtambtenaar. Het zorgadvies team kan ook andere vormen van hulp adviseren. Indien een lid van het ondersteuningsteam de begeleiding op zich neemt is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders, mentor en coördinator. Bij externe hulp ingeschakeld door ouders, verwachten we een terugkoppeling van ouders.

3.1.3 Samenwerking met ouders en leerling

Voor algemene informatie over samenwerking met ouders zie schoolgids, paragraaf 'ouders'. De mentor is in principe de spil in het contact met ouders en leerling. Voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen vanuit het ondersteuningsteam is de leerlingondersteun(st)er degene die contact onderhoudt met ouders en leerling. Indien er sprake is van extra ondersteuning op basis van een arrangementsaanvraag vinden er regelmatig (minimaal 2 maal per jaar) evaluaties plaats met alle betrokkenen. Indien er externe hulpverleners betrokken zijn bij de begeleiding van het kind verwachten we van ouders dat relevante informatie teruggekoppeld wordt naar de mentor van de betreffende leerling.

3.1.4 Beschikbare protocollen in het kader van ondersteuning

De school voorziet in onderstaande protocollen:

Protocol faciliteiten	Zie www.bernrode.nl onder Leerlingen > Regels > Protocol faciliteiten
Protocol medisch handelen en handelen bij ziekte	Op basis van het protocol 'medicijn verstrekken en medisch handelen op scholen' van GGD Hart voor Brabant
Verzuimprotocol	Zie www.bernrode.nl onder Leerlingen > Regels > Schoolafspraken
Pestprotocol	Zie www.bernrode.nl onder Leerlingen > Regels > Pestprotocol (te downloaden)

4 Inhoud van de ondersteuning

Basisondersteuning

Binnen het samenwerkingsverband van middelbare scholen in Oss, Uden, Veghel en Bernheze zijn afspraken gemaakt over de basisondersteuning die alle scholen aanbieden aan leerlingen. De afspraak over de kwaliteit van het onderwijsproces luidt als volgt: *“De scholen van SWV VO 30 06 dragen zorg voor een kwalitatief goede primaire onderwijsomgeving, waarin voldoende aandacht is voor preventie van leer-, sociaal-emotionele en gedragsproblemen. Er wordt op een passende wijze omgegaan met verschillen tussen leerlingen, zodat zowel de leerlingen die extra instructie nodig hebben als de leerlingen die gebaat zijn bij verrijking of verdieping (ten opzichte van het schoolniveau) bediend worden.”*

Hieronder staat schematisch weergegeven op welke thema's basisondersteuning wordt geboden binnen dit samenwerkingsverband en hoe deze school daar uitvoering aan geeft. De activiteiten en voorzieningen binnen de basisondersteuning worden door de school georganiseerd met eigen middelen. Voor de meeste leerlingen is dit voldoende om hun schoolloopbaan op onze school succesvol te doorlopen. Na het overzicht is toelichting te vinden op de activiteiten die in het schema

genoemd worden. Ook geeft de school daar toelichting op haar ontwikkelambities¹ t.a.v. de basisondersteuning.

De kwaliteit van het reguliere onderwijsproces is voor de overzichtelijkheid niet in onderstaand schema opgenomen. Dit wordt beoordeeld door de onderwijsinspectie. Meer informatie hierover is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

4.1.1 Thema's in de basisondersteuning

A Ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen, o.a. bij ernstige lees- en/of spellingsproblemen en dyslexie, ernstige rekenproblemen en dyscalculie, en problemen in de informatieverwerking, concentratie en planning.			
Concretisering van de afspraken in het samenwerkingsverband	Hoe de school hier werk van maakt (preventief en licht curatief)	Ontwikkelambitie	
Volgen en signaleren van leerlingen met leerproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van leerproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT na overleg met ouders indien ondersteuning gewenst is. Na ieder rapport worden leerlingen indien nodig besproken door het gehele docentteam, de mentor koppelt dit terug naar ouders en zet vervolgstappen uit. Tevens wordt op school gebruik gemaakt van de Intelligentie Structuur Test en de School Attitude Questionnaire.	☒	
Ondersteuning gericht op het versterken van de taalvaardigheid.	Er zijn hulplessen voor specifieke taalvakken.	☐	
Werken met en volgens protocol dyslexie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Zie www.bernrode.nl onder Leerlingen > Regels > Dyslexieprotocol	☐	
Ondersteuning gericht op het versterken van de rekenvaardigheid.	Er zijn hulplessen voor voor vakken waar specifiek de rekenvaardigheid aan bod komt. I.v.m. het toevoegen van de rekentoets als onderdeel van het examen zijn er tevens hulplessen rekenen voor leerlingen van klas 1, 3 en 5 die onvoldoende scores bij rekentesten.	☐	
Werken met en volgens protocol dyscalculie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Bernrode heeft op dit moment geen leerlingen met een diagnose dyscalculie. Faciliteiten en aanpassingen worden daarom indien nodig op individueel niveau besproken met ouders en leerling.	☐	
Begeleiden van leerlingen bij het leren leren.	In klas 1 wordt er tot aan de kerstvakantie een speciaal uur studieles ingeroosterd waarbij 'leren leren' een belangrijk aandachtspunt vormt. In de mentorlessen in de onderbouw komt 'leren leren' doorlopend aan de orde. Vakspecifiek is het mogelijk in gesprek te gaan met de vakdocent over de manier van leren voor dat betreffende vak.	☐	
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra instructie en begeleiding nodig hebben.	<i>Hulplessen van docenten</i> Iedere leerling kan zichzelf inschrijven voor de hulplessen gegeven door	☐	

¹ Alle scholen in het samenwerkingsverband moeten voldoen aan de norm voor basisondersteuning. Ontwikkelambities hebben betrekking op de activiteiten die de school uitvoert om de kwaliteit van de basisondersteuning verder te verhogen.

		<p>vakdocenten. De docenten van de hulplessen geven geen centrale uitleg voor de groep, maar gaan uit van de individuele hulpvragen van de aanwezige leerlingen.</p> <p><i>Begeleid studeren</i> Huiswerkbegeleiding is bestemd voor leerlingen die moeite hebben met aanpak en/of planning van hun huiswerk en hierbij geholpen willen worden. We letten op werkhouding en tempo en oefenen het vermogen om langere tijd aan het werk te zijn, werk vooruit te plannen en die planning na te komen. Ook melden zich regelmatig leerlingen aan die wel weten hoe ze moeten plannen, maar onvoldoende discipline hebben om zelf aan het werk te gaan. De begeleiding vindt plaats in een klaslokaal, waar meerdere leerlingen bij elkaar zitten.</p> <p><i>Individuele bijlessen</i> De bijlessen zijn bestemd voor leerlingen die moeite hebben met een of meer specifieke vakken. De lessen zijn één-op-één, wat het voornaamste verschil is met de (gratis) hulplessen in groepsverband, gegeven door vakdocenten. Er kan ook bijles worden gegeven in de vakken waar geen klassikale hulplessen voor bestaan. Ouders of leerlingen kunnen belangstelling voor de huiswerkbegeleiding kenbaar maken bij de mentor. De mentor kan ook zelf een advies geven voor de huiswerkbegeleiding. Bij de organisatie en bij de huiswerkbegeleiding zelf is een team van ouderejaars betrokken die daarvoor een aparte training hebben gehad.</p>	
	<p>Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra uitdaging nodig hebben.</p>	<p>Voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben biedt onder andere het Hermes-programma (voor meer informatie zie www.bernrode.nl onder De school > Hermes) veel mogelijkheden tot versnelling, verbreding en verdieping.</p>	<p>□</p>

B Ondersteuning aan leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en internaliserende gedragsproblemen², o.a. milde vormen van angst en onzekerheid, zoals faalangst, examenvrees en keuzeproblemen, moeite in de sociale omgang met leeftijdsgenoten en volwassenen, en belemmeringen door een gebrek aan onderwijsmotivatie.			
	<i>Concretisering van de afspraken in het samenwerkingsverband</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt (preventief en licht curatief)</i>	<i>Ontwikkel-ambitie</i>
	Signaleren van leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen. In klas 2 wordt bij alle leerlingen de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) afgenomen. Indien nodig kan de mentor deze leerlingen aanmelden voor het ZAT en in overleg met ouders worden vervolgstappen uitgezet. Tevens wordt er in klas 2 een screening gedaan door de jeugdverpleegkundige.	☐
	Begeleiding van leerlingen met faalangst/examenvrees.	Voor leerlingen met faalangst/examenvrees is er een faalangsttraining beschikbaar.	☐
	Ondersteuning van leerlingen met keuzeproblemen.	De decaan is het aanspreekpunt voor de activiteiten in het kader van de Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding (LOB). In de schoolgids staan activiteiten beschreven die centraal georganiseerd worden door de school.	☐
	Ondersteuning bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden.	Voor leerlingen die hulp nodig hebben bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden is de Achillesgroep beschikbaar.	☐
	Aandacht voor het bevorderen van schoolmotivatie.	Voor leerlingen die moeite hebben zich te motiveren voor schoolse zaken is de Motivatietraining beschikbaar.	☒

C Ondersteuning als er bij de leerling sprake is van externaliserende³ gedragsproblemen, o.a. bewegingsonrust, impulsiviteit, mild opstandig gedrag, en problemen in de sociale afstemming (ongepast gedrag).			
	<i>Concretisering van de afspraken in het samenwerkingsverband</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt (preventief en licht curatief)</i>	<i>Ontwikkel-ambitie</i>
	Signaleren van leerlingen met externaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van externaliserende gedragsproblematiek.	☐
	Aandacht voor het bevorderen van sociale veiligheid in de groep/school.	Voor het bevorderen van sociale veiligheid wordt er gebruik gemaakt van een pestprotocol. Deze is te vinden op de site www.bernrode.nl onder Leerlingen > Regels > Pestprotocol (te downloaden). De mentorlessen in klas 1 t/m 4 staan regelmatig in het teken van sociale veiligheid en er zijn workshops over bijvoorbeeld de omgang met Sociale media. Leerlingen en medewerkers die zich	☐

² Internaliserend wil zeggen dat het probleemgedrag naar binnen, op zichzelf, gericht is.

³ Externaliserend wil zeggen dat het probleemgedrag naar buiten, op anderen, gericht is.

		desondanks het slachtoffer voelen van (seksuele) intimidatie of zich anderszins niet veilig voelen kunnen terecht bij de vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersonen zijn: - intern: Mw. Snijders en Dhr. L. van Rooij - extern: Dhr. Van der Linden, lid van het Curatorium of de vertrouwenspersonen van de OSZG, Mw. G. Veldhoen (020-3205803 of 06-25055890) en Dhr. J. Olgers (072-5725143 of 06-51591754)	
	Aandacht voor het voorkomen van gedragsproblemen in en buiten de klas.	Bijzonderheden van leerlingen worden genoteerd in het 'Boekje Bijzonderheden Leerlingen', dat aan het begin van elk schooljaar onder alle docenten wordt verspreid. Zo is ieder personeelslid aan het begin van het schooljaar op de hoogte van de specifieke ondersteuningsbehoefte per leerling. Bovendien staan hierin algemene afspraken die we op Bernrode gemaakt hebben voor het geven van onderwijs aan leerlingen met autisme, AD(H)D, ODD of dyslexie (zie bijlage 5.1.2). Leerlingen met externaliserende gedragsproblemen kunnen ook een time-out kaart aanvragen. Hiermee kunnen ze een situatie verlaten op het moment dat de spanning te hoog oploopt en de time-out ruimte opzoeken.	☐
	Maatregelen voor leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen zijn als gevolg van storend gedrag voor zichzelf of anderen.	Afspraken omtrent verwijdering uit de les zijn te vinden op de site www.bernrode.nl onder Leerlingen > Regels > Schoolafspraken	☐

D Ondersteuning aan leerlingen met lichamelijke beperkingen, o.a. bij milde auditieve, visuele of motorische beperkingen, bij milde spraaktaal belemmeringen, en bij milde belemmeringen als gevolg van een medische conditie.			
	<i>Concretisering van de afspraken in het samenwerkingsverband</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt (preventief en licht curatief)</i>	<i>Ontwikkelambitie</i>
	Werken met en volgens een protocol medisch handelen en handelen bij ziekte.	Op basis van het protocol 'medicijn verstrekken en medisch handelen op scholen' van GGD Hart voor Brabant	☐
	Fysieke toegankelijkheid van het gebouw voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	Gymnasium Bernrode is gehuisvest in een multifunctioneel gebouw en is volledig toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	☐
	Beschikbaarheid van hulpmiddelen en aangepast lesmateriaal voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	Momenteel niet van toepassing. Hulpmiddelen en aanpassingen worden daarom indien nodig op individueel niveau besproken met ouders en leerling.	☐
	Begeleiding van leerlingen met spraaktaal belemmeringen.	Momenteel niet van toepassing. Hulpmiddelen en aanpassingen worden daarom indien nodig op individueel niveau besproken met ouders en leerling.	☐
	Samenwerking met ketenpartners in de signalering en begeleiding van leerlingen met fysiek-medische	Momenteel niet van toepassing. Ketenpartners kunnen ingeschakeld	☐

problematiek, bijvoorbeeld GGD en ambulante begeleiding.	worden indien nodig.
--	----------------------

E Ten aanzien van problemen die zich (voornamelijk) afspelen op andere levensgebieden dan het onderwijsproces hebben scholen een signalerende functie in samenwerking met ketenpartners .		
<i>Concretisering van de afspraken in het samenwerkingsverband</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt (preventief en licht curatief)</i>	<i>Ontwikkelambitie</i>
Goed functionerende ondersteuningsstructuur in de school.	Er is een ondersteuningsteam aanwezig op school en docenten worden regelmatig geïnformeerd over de afspraken betreffende ondersteuning en de te volgen lijnen. Tevens wordt de ondersteuningsstructuur minimaal 3 maal per jaar geëvalueerd.	☐
Afstemming met ketenpartners in het ZAT.	Er is bij het ZAT standaard een afvaardiging vanuit Basisteam Jeugd en Gezin aanwezig. Op afroep zijn de andere ketenpartners zoals politie, jeugdarts en jeugdverpleegkundige beschikbaar.	☐

4.1.2 Toelichting op activiteiten in de basisondersteuning

Verdere uitleg over de invulling van de basisondersteuning is te vinden in de schoolgids. Aanmelding voor specifieke trainingen wordt over het algemeen geïnitieerd door de mentor in overleg met ouders.

4.1.3 Ontwikkelambities van de school op het gebied van de basisondersteuning

De school wil zich graag verder ontwikkelen op het gebied van hoogbegaafdheid en onderpresteerders. De ondersteuning van bovenbouwleerlingen en het verder laten landen en implementeren van de huidige structuur.

Extra ondersteuning

4.1.4 Extra ondersteuning in de school

Als de activiteiten in de basisondersteuning onvoldoende ondersteuning bieden aan de leerling om succesvol te zijn op school, kunnen bij het samenwerkingsverband middelen voor extra ondersteuning aangevraagd worden. Dit is gebonden aan bepaalde voorwaarden. Zodra er een vermoeden is dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft, zal de zorgcoördinator in samenwerking met de mentor contact opnemen met ouders en leerling om dit te bespreken. Het zorgadviesteam van de school (ZAT) stelt vast welke onderwijssteuningsbehoefte de leerling heeft en beschrijft dit in het ontwikkelingsperspectief (OPP). De Commissie Ondersteuningstoewijzing (COT) van het samenwerkingsverband kijkt of aan de voorwaarden voor de toekenning van middelen voor extra ondersteuning is voldaan. Scholen hebben een grote mate van vrijheid in het bepalen hoe zij de extra ondersteuning vorm geven in hun school. Zo kunnen scholen maatwerk bieden voor de leerling passend bij de specifieke kenmerken van leerling en school.

4.1.5 Samenwerking in het kader van interne extra ondersteuning

In het realiseren van extra ondersteuning in de school werken wij samen met de volgende organisaties:

Organisatie	Toelichting
Visio <i>Expertise op het gebied van leerlingen met visuele belemmeringen.</i>	Momenteel niet van toepassing, indien nodig kan er een beroep op Visio worden gedaan.
Mytylschool Gabriël <i>Expertise op het gebied van leerlingen met fysiek-medische problematiek.</i>	Momenteel niet van toepassing, indien nodig kan er een beroep op Mytylschool Gabriël worden gedaan.

<p>Vierland <i>Expertise op het gebied van leerlingen met gedragsproblemen en/of psychiatrische problematiek.</i></p>	<p>Ambulante begeleiding vanuit Vierland speelt een rol in preventie van gedragsproblemen en/of psychiatrische problematiek door klassenvoorlichtingen en het geven van trainingen. Tevens spelen ze op individuele basis een rol in de begeleiding van leerlingen, coachen van leerkrachten en in contact met ouders (en het contact tussen ouders en school).</p>
<p>De Berkenschutse – LWOE <i>Expertise op het gebied van leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen.</i></p>	<p>Momenteel niet van toepassing, indien nodig kan er een beroep op De Berkenschutse worden gedaan.</p>
<p>Team Onderzoek & Expertise <i>Team van het samenwerkingsverband met brede expertise op het gebied van didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen, alsook schoolontwikkeling.</i></p>	<p>Team onderzoek & Expertise wordt ingezet voor ondersteuning of onderzoek van leerlingen op individueel niveau maar kan ook ingezet worden om mee te denken over ontwikkelingen passend onderwijs en beleid.</p>
<p>Ondersteuningsteam SWV VO 30 06 <i>Team van het samenwerkingsverband dat de school kan begeleiden om te komen tot een passend arrangement voor extra ondersteuning.</i></p>	<p>Het ondersteuningsteam SWV wordt geconsulteerd door de school indien er vragen zijn betreffende een (eventuele) arrangementsaanvraag voor extra ondersteuning.</p>
<p>Basisteam Jeugd & Gezin <i>Team van gemeentelijke ketenpartners, dat betrokken is bij signalering en begeleiden van opvoed- en opgroevraagstukken in het gezin.</i></p>	<p>Een afgevaardigde van het Basisteam Jeugd & Gezin is wekelijks op school aanwezig en sluit aan tijdens het ZAT overleg.</p>

4.1.6 Ontwikkelambities⁴ van de school op het gebied van interne extra ondersteuning

De school blijft zich verder specialiseren op allerlei gebied, door de samenwerking met ambulante begeleiding en team O&E. Zo zijn zij betrokken bij de trainingen die gegeven worden op school, worden ze ingezet als kritische partner bij verschillende overleggen binnen de school en vinden er regelmatig voorlichtings- of coaching trajecten plaats.

De school staat er open voor om samenwerking te zoeken met andere externe partners zoals Visio indien er leerlingen in de school aanwezig zijn met problematieken op deze gebieden waarbij blijkt dat de school deze leerlingen onvoldoende kan ondersteunen.

4.1.7 Als de school (tijdelijk) onvoldoende ondersteuning kan bieden

Als ook extra ondersteuning binnen de school onvoldoende is voor de leerling om succesvol te kunnen zijn op school, kan de school een beroep doen op externe voorzieningen in de regio. Het vaststellen van de schooloverstijgende onderwijsondersteuningsbehoefte vindt plaats in het ZAT in nauw overleg met leerling en ouders en ook hier beoordeelt de COT de aanvraag. Op de website van het samenwerkingsverband (www.samenwerkingsverband3006.nl) is meer informatie te vinden over de regionale bovenschoolse voorzieningen.

⁴ Ontwikkelambities hebben in deze paragraaf betrekking op de activiteiten die de school uitvoert om leerlingen in de school extra ondersteuning te bieden met middelen van het samenwerkingsverband. Het kan gaan om het versterken van bestaande voorzieningen alsook over het ontwikkelen van trajecten voor nieuwe doelgroepen.

